

Bryssel den 18 november 2016
(OR. en)

14463/16

**Interinstitutionellt ärende:
2015/0278 (COD)**

**SOC 711
MI 718
ANTIDISCRIM 70
AUDIO 124
CODEC 1666**

RAPPORT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/Rådet
Komm. dok. nr:	14799/15 SOC 700 MI 770 ANTIDISCRIM 15 AUDIO 34 CODEC 1774 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 – COM(2015) 615 final
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar vad gäller tillgänglighetskrav för produkter och tjänster – Lägesrapport

INLEDNING

De inledande diskussionerna om förslaget om en europeisk tillgänglighetslag (EAA, European Accessibility Act) ägde rum under det föregående halvåret¹, och under det slovakiska ordförandeskapet har utgångspunkten för diskussionerna varit granskningen av flera på varandra följande förslag till utformning från ordförandeskapet. Arbetsgruppen ägnade sex mötesdagar åt ärendet under det andra halvåret.

Ett stort antal delegationer vidhåller allmänna granskningsreservationer mot förslaget. Flera delegationer har likaledes angett att de fortfarande granskar förslagen till utformning från det slovakiska ordförandeskapet. Den danska, maltesiska och brittiska delegationen har anmält reservationer för parlamentsbehandling.

¹ Den första lägesrapporten lades fram för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i juni 2016, dok. 9627/16.

DET SLOVAKISKA ORDFÖRANDESKAPETS STRATEGI

Fokus har i första hand legat på frågor som var avgörande för att driva diskussionerna framåt, bland annat att förtydliga tillämpningsområdet för kommissionens förslag (artiklarna -1 (ny) och 1) och definitionerna (artikel 2). Ordförandeskapet har särskilt strävat efter att förbättra den rättsliga klarheten i texten och att undvika överlappningar eller konflikter med befintlig unionslagstiftning. Med hänsyn till att ett stort antal delegationer vidhåller allmänna granskningsreservationer mot förslaget valde ordförandeskapet ett stegvist tillvägagångssätt för att ändratexten. Samtliga artiklar och de motsvarande skälen har diskuterats och flera har omformulerats.

De viktigaste övergripande ändringarna av texten som föreslagits av ordförandeskapet är följande:

Användning av definitionen i FN:s konvention. Förslaget är en del av genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den definition som används i förslaget har därför anpassats till definitionen av "personer med funktionsnedsättning" i FN:s konvention. I ordförandeskapets text betonas dock också att ökad tillgänglighet för produkter och tjänster inte bara kan gynna personer med funktionsnedsättning, utan alla personer med permanent eller tillfälligt nedsatt förmåga.

Fokus på förslagets mål för den inre marknaden. I den nya artikeln "Syfte" (artikel -1) anges syftet med utkastet till direktiv, och särskilt förtydligas det att EAA är avsedd att undanröja och förebygga inre marknadshinder till följd av att de olika medlemsstaterna potentiellt ställer olika tillgänglighetskrav. Medan det föreslagna tillämpningsområdet när det gäller andra unionsakter (artikel 1.3) är detsamma som för de rättsakterna och sträcker sig utöver förteckningen över särskilda produkter (artikel 1.1) och tjänster (artikel 1.2) i EAA, föreslog ordförandeskapet, efter begäranden från ett antal delegationer, att EAA skulle vara strikt begränsad till de särskilda produkter och tjänster som redan omfattades av tillämpningsområdet för EAA. Enligt ordförandeskapets förslag skulle alltså artikel 1.3 begränsas till unionsakter som innehåller tvingande bestämmelser om tillgänglighet. Därutöver bör tillgänglighetskraven endast tillämpas med avseende på dessa unionsakter när det gäller produkter och tjänster som omfattas av artikel 1.1 och 1.2 i EAA.

Förtydligande av frivilliga tillgänglighetskrav för den bebyggda miljön. När det gäller vissa av de tjänster som omfattas av EAA (kollektivtrafiktjänster, bankrelaterade konsumenttjänster, telefoni/elektronisk kommunikation) får medlemsstaterna besluta att tillämpa de tillgänglighetskrav som fastställs i EAA även på den bebyggda miljö som används av kunder som använder dessa tjänster. Ordförandeskapet placerade denna "uppmuntrande" bestämmelse separat, i artikel 3a, i syfte att förtydliga dess frivilliga karaktär. Om tjänsterna ovan tillhandahålls på grundval av de andra unionsakterna måste medlemsstaterna emellertid tillämpa eventuella obligatoriska tillgänglighetskrav för den bebyggda miljön som ingår i de unionsakterna.

Minskad finansiell och administrativ börda för ekonomiska aktörer och relevanta myndigheter, däribland marknadskontrollmyndigheter och kommissionen. Många delegationer ansåg att bestämmelserna i kommissionens förslag skulle skapa en betydande administrativ och finansiell börda. Ordförandeskapet gav förslag på flera sätt att minska bördan för ekonomiska operatörer, relevanta myndigheter, marknadskontrollmyndigheter och kommissionen. Det föreslog särskilt att tidsramen för tillämpning av vissa bestämmelser i EAA skulle begränsas.

Ordförandeskapet ville säkerställa att tjänsteleverantörer eller relevanta myndigheter får tillräcklig tid att anpassa sig till tillgänglighetskraven i EAA, bl.a. till bestämmelserna om upprätthållande av rättigheter och skyldigheter som följer av långfristiga avtal som ingicks före det föreslagna datumet för EAA:s ikraftträdande (se artikel 27a (ny)). Exempelvis skulle en tjänsteleverantör tillåtas att fortsätta att driva självbetjäningsterminaler så länge de är ekonomiskt lönsamma eller tills det att de är helt avskrivna (se artikel 27a (ny)).

I texten klargjordes även att EAA inte skulle få retroaktiv verkan. Med andra ord bör den endast gälla produkter som släpps ut på marknaden eller tjänster som tillhandahålls efter det att den börjat tillämpas. Samma tidsmässiga begränsning gäller med hänsyn till anbudsinfordran, program eller transportinfrastruktur som kommer att upphandlas, antas/genomföras eller konstrueras efter den dag då direktivet börjar tillämpas. Ordförandeskapet föreslog också en minskning av skyldigheterna när det gäller förberedelse och inlämnande av anmälningar beträffande tillämpningen av skyddsklausuler och föreslog ett slopande av skyldigheten att föra ett register över alla klagomål om bristande överensstämmelse för produkter som omfattas av tillgänglighetskrav.

Anpassning av den nya lagstiftningsramen och åtgärder för marknadskontroll i enlighet med förordning (EG) 765/2008 vad avser tillgänglighetskrav i EAA. Kommissionens förslag följer strategin för den nya lagstiftningsramen i fråga om produktharmonisering. Det vanliga formatet för den nya lagstiftningsramen innehåller även bestämmelser om allvarliga risker för hälsa, säkerhet, miljön eller andra allmänna intressen. Ordförandeskapets text (artikel 17.-1) tydliggör dock att bristande efterlevnad med avseende på tillgänglighetskraven i EAA inte bör utgöra allvarlig risk i den mening som avses i övriga produktdirektiv inom ramen för den nya lagstiftningsramen och förordning (EG) 765/2008. Dessutom angav ordförandeskapet att de strängaste åtgärder som kan åläggas av inremarknadsmyndigheterna, t.ex. återkallelse eller tillbakadragande av en produkt från marknaden, endast får tillgripas som sista åtgärd.

Omorganisation av bilaga I. Även om ordförandeskapet inte föreslog några större ändringar av innehållet i bilaga I om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster så förenklade det avsevärt utformningen av texten i denna bilaga. Förenklingen togs i allmänhet emot positivt av delegationerna.

FÖRSLAG TILL TEXTUTFORMNING AVSEENDE OLIKA PRODUKTER, TJÄNSTER OCH UNIONSÄKTER

I fråga om vissa sektorer, produkter, tjänster och andra delar i utkastet till direktiv lade ordförandeskapet fram följande specifika förslag:

Tillämpningsområdet för **produkter som omfattas av EAA** (artikel 1.1) har tydliggjorts. Generellt sett har denna del av texten inte ansetts vara kontroversiell. Uttrycket *avancerad datorkapacitet* har dock diskuterats vid flera tillfällen. T.ex. har delegationerna noterat att vad som anses vara *avancerad* beror på den tekniska utvecklingen. Mot bakgrund av dessa diskussioner har ordförandeskapet föreslagit en definition av *avancerad datorkapacitet* som är avsedd att hjälpa ekonomiska aktörer och användare av tillgänglig utrustning att veta när tillgänglighetsfunktioner rimligen kan förväntas krävas i utrustningen.

Omfattande ändringar har gjorts i bestämmelserna om **tjänster som omfattas av EAA** (artikel 1.2). De flesta av tjänsterna i EAA-förslaget regleras redan på unionsnivå, särskilt transporttjänster, audiovisuella tjänster och elektroniska kommunikationstjänster. Dessa bestämmelser innehåller dock endast begränsade regler för tillgänglighet. Förslagen till utformning syftar till att klargöra vilka aspekter av tjänster som omfattas som ingår i tillämpningsområdet (artikel 1) och hur man ska definiera dem (artikel 2). Framför allt har texten ändrats för att tydliggöra att **endast vissa aspekter av transporttjänster** omfattas av EAA-direktivet (artikel 1.2 c). Texten innehåller nu **kopplingar mellan en tjänst och tillhörande utrustning som används vid tillhandahållande av tjänsten** (se t.ex. artikel 1.2 a, b, c ii och e). Ett förtydligande har gjorts när det gäller artikel 1.2 b eftersom den nuvarande texten endast avser *tjänster som tillhandahåller tillgång till audiovisuella medietjänster* och inte själva de audiovisuella tjänsterna (definition i artikel 2.6a).

Ett antal **nya definitioner** har lagts till i artikel 2 (*tjänst, tjänsteleverantör, bankrelaterade konsumenttjänster, olika transporttjänster, datormaskinvara, operativsystem, etc.*).

Ordförandeskapet försökte även **undanröja potentiella motstridigheter mellan EAA-direktivet och sektorsspecifik unionslagstiftning** som redan föreskriver assistans till personer med nedsatt rörlighet och vissa andra tillgänglighetskrav inom transportsektorn genom att lägga till bestämmelser i artiklarna 1 och 3 (se särskilt artikel 3 punkterna 11–15).

Hänvisningarna till skyldigheter för **webbplatser** vad gäller tillgänglighet har uppdaterats till följd av antagandet av direktivet om webbtillgänglighet.²

Delegationerna har diskuterat olika aspekter på **e-böcker**, däribland frågan huruvida en e-bok är en tjänst eller en produkt. Efter dessa diskussioner ansågs det lämpligt att inbegripa en definition av e-bok i texten.

Flera delegationer har uttryckt farhågor när det gäller de potentiellt höga kostnaderna med tillgänglighetskrav för tjänsteleverantörer inom **e-handel**, särskilt små och medelstora företag och mikroföretag.

² Detta direktiv fastställer tillgänglighetskrav för offentliga webbplatser. Det kommer inom kort att offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 1.3 om tillämpningsområde och kapitel VI (artiklarna 21–23) om **tillgänglighetskraven i den övriga unionslagstiftningen** har diskuterats ingående. I ett antal nyligen antagna unionsakter (om offentlig upphandling, om EU-fonder för finansieringsperioden 2014–2020, om upphandling av kollektivtrafiktjänster och om transportinfrastruktur) hänvisas till tillgänglighet (tvingande eller frivilliga krav), men endast i allmänna ordalag. Kommissionens förslag innehåller hänvisningar till ett antal sådana unionsakter. Vissa delegationer föreslog att samtliga eller vissa bestämmelser som hänvisar till de övriga unionsakterna skulle tas bort, medan andra menade att de övriga unionsakterna endast bör regleras med avseende på produkter och tjänster som i övrigt omfattas av EAA-direktivet. Ordförandeskapet införde en punkt (artikel 1.3-a) som föreskriver att tillgängliga produkter och tjänster som omfattas av andra unionsakter endast täcks i den mån de också omfattas av tillämpningsområdet för EAA, vilket specificeras i artikel 1.1 och 1.2. Dessutom begränsar förslagen till utformning tillämpningsområdet för EAA till unionslagstiftning med *tvingande* tillgänglighetsbestämmelser.

SLUTSATS

Förslagen från ordförandeskapet³ har tagits emot positivt av delegationerna eftersom de fokuserat på de huvudsakliga frågor och farhågor som delegationerna tagit upp, däribland ökad rättssäkerhet, minskning av den administrativa och finansiella bördan och säkerställande av att EAA inte överlappar med andra unionsakter.

Även om diskussionerna under det slovakiska ordförandeskapet främst handlat om de centrala delarna av texten (tillämpningsområde, definitioner, övergångsåtgärder) kommer andra aspekter att kräva ytterligare uppmärksamhet och diskussion. Så har i synnerhet kapitel IV om standarder och tekniska specifikationer ännu inte behandlats ingående. Under det sista skedet av diskussionerna lade ett antal delegationer fram detaljerade förslag till utformning vilka kommer att beaktas under det kommande arbetet.

Eftersom ståndpunkterna hos ett antal medlemsstater ännu inte är kända (de måste först bli klara med sin granskning av förslaget) avser det slovakiska ordförandeskapet och det tillträdande maltesiska ordförandeskapet att utarbeta ett gemensamt frågeformulär för att få vägledning vad gäller den framtida färdriktningen för förhandlingarna.

Under nästa halvår kommer rådets förberedande organ att fortsätta arbetet med rådets ståndpunkt i syfte att inleda förhandlingar med Europaparlamentet som förväntas fastställa sin ståndpunkt under första halvåret 2017.

³ Ordförandeskapets senaste förslag till utformning återfinns i dok. 14095/16.